

Oikeusministeriö

Asia: Lausunto luonnoksesta sakkojen korottamista koskevaksi hallituksen esitykseksi

Viite: Lausuntopyyntö 9.11.2015, OM 28/41/2015

Ehdotuksen mukaan päiväsakko korotettaisiin noin kaksinkertaiseksi, rikesakko noin puolitoistakertaiseksi ja yhteisösakon asteikko kolminkertaiseksi. Sakkojen korottaminen perustuu hallitusohjelmaan, ja toimenpide on osa hallituksen päättämiä julkisen talouden välttämättömiä sopeutustoimia.

Ehdotuksessa on hyvin perusteltu muutoksen syitä ja vaikutuksia.

Rangaistusseuraamusten ankaruuden tulee olla oikeassa suhteessa teon moitittavuuteen, ja rangaistusjärjestelmän kokonaisuudessaan tulee täyttää suhteellisuuden vaatimukset. Vaikka esityksessä on arvioitu, että ehdotettavalla tavalla muutetun sakkojärjestelmän voidaan arvioida täyttävän suhteellisuuden vaikutukset, on silti kiinnitettävä huomiota päiväsakkojärjestelmän suhteellisuuteen ja kohtuullisuuteen kokonaisuudessaan. Suhteellisuus ja kohtuullisuus toimivat päiväsakkojärjestelmässä eri lailla kuin vankeusrangaistuksissa. Sen vuoksi olisi aiheellista pohtia, tulisiko päiväsakon rahamäärään asettaa jonkinlainen katto, kuten joissakin maissa on. Katto voitaisiin asettaa sopivalle tasolle niin, että sen vähentävä vaikutus sakkotulojen kokonaiskertymään ei ole liian suuri.

Lausuntoa on käsitelty käräjäoikeuden johtoryhmässä.

Laamanni

Antero Nuotto